

N°. 31.

Sestdeena, 29. Juli (10. August)

Malsa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 far.

1872.

Rahdita jās.

Gekschemmes finnas. No Rīgas: gubernatori isreiso, — strādāšanas līkums, — rekrūfču-lahdes isnīhzinajamas, — nahlošča gadda rekrūfču nēmšana, — nelaimes pēc Daugavas tilta, — G. Schulza muzejus, — lohpu isweschana aiseegta. No Widsemmes: Reibahdes 50 gaddu svehīti. No Leepajas: vežs larra-wihrs mirris. No Pēterburgas: ugguns-grehīt, — lohpu fehrga. No Warszawas: balsu-fehrga. No Maļlawas: Keisers aibrauzis un aibrauzis, — dselju-zella nelaime.

Ahriemmes finnas. No Wohzemmes: Berlines eelas dumpineeli. No Chstrelījas: līkumi par Jesuitu nōmēschano, — spohls parahīces. No Franzijas: muitas līkums, — naudas usnēmšana ic, — sīvīt leetis lījis Parīzē, — strādneeli alkahuīches no darba. No Itālijas: balsfchanas, — pahvesta laimes weleshana. No Sērvijas: valdneeli svehītis vilna vihra gadda deenu. No Turzijas: Ēgiptes vīze-lehnina sefchana. No Brasīlijas: tur laikam izjelīses karīchs. No Vēlfīlas: par tā presidenta weetneelu ic. No Nu-Jorkas: ugguns-grehīt. No Persījas: par Persījas bādu. Jaunatabis finnas.

Pēhter 1. tas Leelājs. Dahwanu-svehīti Ruzlā pēc Beķsim. Wehl par strihīvera bedribu. Jaunības nepastahīwa. Woi neduhs taisnība? Grabmatu finna. Atbilde. Kvihte.

Peelikuma. Kalnakrohdsīneels. Ar iwaru prezeta. Kur tehosemmē? Savads līshīs.

Gekschemmes finnas.

No Rīgas. Beenigs general-gubernator Ieels-lungu firsts Bagration dabbujis uskauschana, $2\frac{1}{2}$ mehneschus iswessfchanas deht us ahrsemmehm isreisoht.

— 22. Juli walkarā teesas-gubernators general-majohrs barons Wrangell aiseisoja us ahrsemmehm. Pa tām 15 deenām, kamehr mahja nebuhs, wihe-gubernators winna weetu ispildīhs.

Baltijas general-gubernators usazinajis gubernijas-waldischana, no jauna atgāhdinaht tohs līkuma-pargrāfus par fuggu strandeschana, kurri usnemti pilnīgā walsts-līkumu krahjumā is ta starp Kreevsemmiti, Leelbrittaniju un Franziju noslehgta suntrakta; gubernijas waldischana us to par wehrā-līkchanu waijadīgā reisā issluddina gub. awis. № 83.

tahs peeminnetas līkumu weetas, kas pilnīgā līkumu krahjumā no 1857. g. № 32119. usnemtas tīkuschas.

— Peħz eekschigu leetu ministerijas nospreeduma Widsemmes gubernijas waldischana darra finnamu, ka wissas lahdes isnīhzinajamas, kas rekrūfču is-pirkšanas deht eezeltas, lai tām nosaukšana buhtu kahda buhdama un lai winnas buhtu eeriktetas un pastahwetu peħz tahs ministeru-komitejas nosazzišanas, kas 29. Janvar 1865 Wissaugstaki apstiprinata un kas winnas lohzelkeem to brihwibū atweħl, par 300 rubleem ispirkees, jeb lai tahs stahwetu sem pagastu waldischana waldischanas un pahr-raudīšanas jeb gluschi sem tauschu paſčas waldischanas un ka tadeht schihm lahdehm janoturr bes kaweschanas apreħkinaschana un isliħdīnaschana ar lahdes-beedreem peħz tām norunnahm, kuras ar scheem noslehgħtas. Lāhs turflaht daſčkāfahrt iszeldamahs striħdibas katra par fewi ja-isschikkir zaur teesas spreediumu un us preħfchu ne faut kahdas rekrūfču lahdes wairs nedriħiżt eerikteht.

— Kā Kreewu awies weħsti, tad nahloščā, 1873 gaddā walsts abbejās pusses, la arri Pohlu gubernijas nēmšchoht rekrūfčhus pa 6 no 1000 rewissijas dweħseleħm. Bes tam jadobd tām gubernijahm, kuras taī rekrūfču nēmšchanā no 1. Novembar liħds 1. Dezember 1863. no doħschanas bij atswabbinatas, prohti Kijewas, Wollibnijas, Podohlijas, Vilnas, Grodnas, Kownas, Minskas, Mogiljewas un Witebskas gubernijahm, $\frac{1}{2}$ rekrūfħs no 1000 dweħseleħm un Smolenskas gubernijai, las taī doħschana no 15. Janvar liħds 15. Februar

refruhschus nedewa, 1 rekrüts no 1000 dwehfelehm. Pleskawas gubernijas Cholmas kreisë eedsihwota-jeem jadohd 1 rekrüts no 1000, jo schee taïs gad-dos 1870, 1871 un 1872 rekrühschus nedewa un Pohku gubernijahm, kam 1869. g. bij dohshana atlaista, $\frac{1}{2}$ no 1000.

— Pee jauna Daugawas tilta buhveschanas di-was deenäs 7 zilveki apsahdeti: 19. Juli no rihta kahds strahdneeks no augschejahm stalaschahm us ap-pakscschejahm nokrisdams pahrlausa labbo stilbu, — 20. Juli preelsch pussdeenas pulstsen 110s falehra stiprs wehjchs wihru, kas pee stalaschu apstiprinaschanas strahdaja; schis krisdams nogruhda arri zittus 5 lihds. 2 strahdneeki no scheem weegli eewainoti, par 2 dästeri wehl skaidri ne ko newarr noteikt, peektajz kahju pahrlausis. Gewainotee nowesti pilssehtas kran-kenuhst ahrsteschanas un aplohypschanas deht. Tilta buhwe patte zaur scho notikumu par kahdahm trim deenahm tilks pawilzinata, bet darbs ar ween brangi gahjis us preelschu, ta ka muhra-darbs pee 7 stab-beem gluschi gattaws un pee astota pailabban muhre.

— Rihga atkal atmähzis kahds ahrsemneeks, G. Schulz wahrdä, kas Leelabs eelas mallä nomettees taï paschä weetä, kur pehrn svehru dihditajs Kreisbergis svechu semju svehrus par naudu rahdijs. Schulz l. rahda par 20 kap. f. sawu museumu (wehrä leekamu leetu krahjumu), kurrä ihpaschi redami Kreewu, Wahzu, Frantschu un Rih-Indeschu eerohitschi, ka arri weena Frantschu mitratjese. No rihta pulstsen 9. lihds walkaram pulst. 10. museums stahw atwehrt preelsch ik katra; kam patihschana apfattih tohs mohku-erohitschus, kas zittreis inkwi-sijas teesäs Kattohku semmës tilka bruhketi, kad kahds apfuhdsehts — wainigs jeb newainigs — to ne-isteiza, ka teesas-fungi no winna pagehreja sinnah, tas lai neschehlo to masu tehrinu.

— Telegrapha finnas melde, ka Wahzu walsts waldischana aisleeguse, lohpus is Kreewsemmes zaur Wahzu walsts rohbeschahm zauri west, lai lohpu-mehris netiku eewests.

No Widsemmes. Neibahdes bahdesnammä (pee Pehteruppes) svehtdeen taï 16. Juli nosweh-titi 50 gaddu svehtsi. Louschu fapluhduhschi no tu-wejeem nahburgeem aplam dauds. Kungi ehduhschi sahle gohda-maliti un laudim preeks bijis, allus-muzzas tufschijoht un danjoht. — 3 leelgabbali isfluddinajuschi ar sawu gaisu trizzinadamu dim-de-schanu svehtku svehtischau un kahdas 4 rakketes un smulka uggunoßchana apgaifmojuse walkarä bah-des nammu, kur leelfungi lihds ohtram rihtam ballé islustejahs. — Arri Dubbultös — bahdes-weetä pee Slohkas juhmallas — 25 gaddu svehtsi nosweh-titi tikkuschi.

No Leepajaz. Leepajä ne fenn nomirra tas wezzalajs pilssehtneeks un karrawihrs, ar gohda sih-mehm puschtöhts Jahnis Kristaps Kempa taï leela wezzumä no $82\frac{1}{2}$ gaddeem. Schi firma galwina

bija tas weenigajs wehl dsihwodams leezineeks vo Sprantschu farra. Effoht taïs gaddos 1813 lihds 1814 Wahzjemmë pee Leelbeeres, Leipzigis un Belle allianzes ar Sprantscheem duhchigi lihds kahwees, un gohda sihmes ispelnijects. Beidsamais preets, ko wehl dabbuja firma galwina lihds baudiht, tas bija leela Pehtera svehtku swinneschana tai 30. Maijä, kur winsch lihds ar zitteem Leepajaz gohda jameem weesem un wihereem to walkaru preelsch tam (29. Mai) sawä gohda mundeerinä, karrete sehedams pa pilssehtu brauza. 19. Juni scho gohda jamu, wezzu firmgalvi Kempa, ka to weenigu no tik leela wezzuma un ta laika atliskumu, Leepajaz dehlu, kas ar Sprantscheem duhchigi preelsch jaw 60 gaddeem kahwees, ar leelu gohdu pilssehta us pehdejo dus-feschanas - weetu pawaddija. (Latv. avis.)

No Pehterburas. Waldischanas awise las-fam finnas par ugguns grehleem, kas Juni mehnescha beigas Wladimires, Grodnas, Kasanes, Mas-kawas, Pleskawas, Permas, Saratowas, Simbirskas, Sedlezes un Tveres gubernijas peemeklejuschi. 634 daschadas ehlas zaur to nophostitas tai wehrtibä no wairak ka 60,000 rubleem; arri 2 zilveki dsihwibu saudejuschi. Leelako pohsta darbu pastrahdaja ugguns 17. Juni Borovo fahdschä, Samaras gubernijä, Busulukas kreise, kur nammi ihfä laikä par pelneem tiffa pahrwehrtiti.

— Tahs paschas awises raksta, ka ne tik ween Werrawas, Behsu un Rihgas kreises, bet arri Plozkas un Bechanowas kreises (Plozkas gubernijä), Pleskawas, Noworschewskas, Welikoluzkas, Ostrowas un Cholmas kreises (Pleskawas gubernijä), Nowoladogas, Barsloje-selas, Schlisselburgas kreises (Pehterburas gubernijä) Sibirijas mehris plohsotees, un ka ihpaschi stiprs winsch effoht Cholmas kreise. Bes tam lohpu fehrga arri parahdijushehs Maskawas un Simbirskas gubernijas, kur 333 gabbali leel-lohpu fehrgai par uppuri krittuschi.

No Warschawas. No 1. Janvar lihds 14. Juli tur pawissam faslimmuschi ar bakku fehrgu 373 behrni un 441 pee-auguschi, no kurreem 294 behrni un 347 pee-auguschi weffeli palikuschi un 65 behrni un 53 pee-auguschi mirruschi.

No Maskawas. Augstajs Kungs un Keisers nobrauza Maskawä 18. Juli pulstsen 100s preelsch pussdeenas sveiks un weffels un nehma kohrteli Petrowskas pilli. Kohpä ar Winnu atbrauza arri Keiseriskas Augstibas Leelfirsts Wladimir Aleksandrovitsch, Leelfirstene Maria Nikolajewna, Bahdenes prinzesse Maria Maximilianowna un erz-herzogs Witkums no Austrijas. — 21. Juli no rihta Keisers bija klaht diwahm farra munstreschanahm, pehz pussdeenas pulstsen 60s ehda maliti pee general-gubernatora un pulstsen 8n0s apmeljeja Maso teäteri; 22. Juli, kad 1ma grenadeeru-diivisija basnizas-paradu bij noturrejuze, Keisers ap pulstsen tri-meem aisbrauza tahlik pa Maskawas-Kurkfas dselsa-

zestu, pawaddihts no leelfirsta Wladimir Aleksandrovitsch un erz-herzoga Wittuma.

— 18. Juli ap pulksten 7neem no rihta 203 werstes no Maslawas pee Ostafchlowas djselu-zetta stanzijs no Pehterburgas nahdama kulteetu-rinda is-lehkuse no fleedehm, zaur to ka schkeenes no sawas weetas isschkoibijuschahs, kas no leetus bijuse is-mirkuse. Mantu waggonu tenderis ween faspaahr-dihts un waggons pats stipri draggahts un apgahsts tizzis, retti reisneeki weegli faspaaiditi un tikkai stipri isbeedeti tikkuschi. Nelaime bes mas buhtu warren bresfmiga, ja pee laika nebuhtu isdeweess, ne tahlu palkalâ braukdamai reisneeku rindai sianu doht, lai apturra. 2 stundas reisneeki tikkai uskaweti un ar zittu rindu walkara pulksten 60s notikkuschi Maslawâ.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Berlihnê 13./25. Juli tau-dis us eelas fahluschi no pahrgalwibas dumpotees un plehsuschees ar polizejas fullaineem diwas deenas. Dauds taudis eewainoti un zeetumâ eebahsti; fahdi 16 garadowojo, starp kurreem weens polizejas offizeeris, fawa ammata ispilbifchanâ bruhzes eeman-tojuschi. Gemeslu dohma masak atrash taî taggadejâ dsihwolku truhkumâ, kas Berlihnê ar katu deenu paleek leelaks, bet wairak ta waine effohf meklejama fahschu beskaunibâ un spihteschana, kas flohlâs tik drusku lassifchanu un rakstischauu mahzijuschees, bet ne wis bihjafchanu un likumu zeenifchanu. Taâs eelas, tur plehschanahs notikkuse, libderligu un besgohtschu dauds peemihoht un schee tadeht jaw ar polizejas fargeem dsihwo nohtuli ween naidâ un nefaderribâ. Pirma fadurschanahs notikkuse zaur to, ka fahdat famihlijat, kas labbu laiku jaw nebij ihri mafkajuse, bij no fohteta ja-i-seet; lai gan ihreneeks ar isihretaju paschi sawâ starpâ ar labbu jaw bij fahlfuschi, tomehr buntineeki lustes deht ween fahdurris un lohgus isdaufiht. Wehl ohtrâ deenâ no augschtahschahm swoeduschi ar afmineem ic. lihds pascham rihtam.

No Chstreikijas. Tureenes waldischana is-laiduwe wissahm teesahm pa Chstreikiju ihpaschus preefschrafstus, ka tahn ja-isturrah, kad is Wahzsemmes iseedami Jesuiti tur us dsihwi grubb nomestees. Preefschrafsti uslaujoht wisscem teem garrigieem ordeneem Chstreikija no jauna apmestees, kurri pehz likfumeem tur jaw pastahw, tomehr ar to no-fazzischana, ka ne fahdi ihpaschi fahdam eemefli tam pretti naw un ka ministerijai papreelsh apspree-dums par to ja-isdohd. Par to, wai fahdam garrigueekam, kas Chstreikijas pawalstneeks naw, brihwiba irr, Chstreikijas walste nomestees, ja-apspreech un janosfaka furras fatras weetas gubernatoram.

— Wihne ispaudufebs ta sanna, ka tur pa naktim fahdu laiku pilli us valti stahwedameem saldateem spohls parahdijees; schee spohlu par mirru-

schahs erz-herzogenes Sappas garru turredami, sawu weetu atstahdami aisbehguschi. Spohls reis tak trah-pijis tahdu wafts-saldatu, kam duhscha netruhkuze, plinti bruhkeft un spohlu noschaut. Ka teiz, tad spohls effohf fahds pilz-garrigneeks bijis un ja tas notikkums teescham buhs patees, tad laikam bes pel-nitas strahpes arri tee nepaliks, kas spohlu ar sawu gudribu un padohmu us tahdu nedarbu isrihkojuschi un kas aismirfuschi, ka schinni gaddu-simteni tahbi stikkuschi wairs negeld ta, ka wezzos laikos, fur tee papilnam tizzigas ausis un firdis pee laudim atradda.

No Franzijas. Tautas sapulzê Versaljê at-fal deesgan leelas wehtras isplohsijuschihs. Daschi sihwi wahrdi birruschi ka krussas negaisâ. Tas gals bijis tas, ka Ljehra preefschlifikums par muitas buh-schanu zaur zaurim tak peenemts tizzis, lai arri prett-balsis netruhka. 17./29. Juli eesahka Parihsé naud-manni faralstiht, zik tee latris us to jaun taifamu walsts parradu naudu aisdohd. Aisnehnumis no tautas sapulzes tikkai us 3 miljardehm franku patauts, bet, ka jaw sianojam, naudas deweji dauds semmes jaw peedahwajuschi cohpa wairak ka $41\frac{1}{2}$ miljardus, par ko Frantschi nu atkal leelahs, ka tetteri rubbinadami. Tautas sapulze pa to starpu netur-reschoht ne fahdas fehdeschanas, bet pehz atkal strah-daschoht stipri ween, pahr Franzijas eefschigu buh-schanu spreesdami. — Frantschi awisehm ne mas ne-patihk ta sagaidama Wahzu un Chstreiku Leiseru fanahffschana Berlihnê, fur Leiseri fabeedroschotees draudsibâ un weenprahribâ. Italija ar to buh schoht arr ar meeru, un Englaunde effohf jaw palikkuse Bruh-scheem par libdstezzetajas; ta runna behdigi fahda Frantschi awise.

— Parihsé 15./27. Juli $1\frac{1}{2}$ stundas laika tahds stipris leetus nolijis, ka wezzaki laudis tahdu ne-peeminn redsejuschi. Azzumirlli wissas eelas pah-wehrtuschahs par masahm uppehm. Uhdens fazeh-lees daschâ eelâ wairak pehdas augsti un fatezzejis bohdes un pagrabbos, dauds prezzes samaitadams. Bittas nelaimes ne-effohf notikkuscas.

— Seemela-Franzijas gubernijâs almenu ohglu razzeji fazehluschees us nemeeru un no darba atstah-juschees, ta patt ohglu strahdneeki arri nahburgu Belgijas rohbeschâs fahluschi darriht. Dascha apgabbala strahdneeki gan atkal eesahkuschi pee darba eet, bet zitti turprettim gubbu gubbahm teem gahja wirfû, tohs peespeesdami, lai nestrahdajohf wis. Karra spehkom bijis ja-eet nedarbnekus atpakkat trenkt un tohs arri islaissjis. Wairak reisas tee schahwuschi us saldateem, ta ka scheem bij ar erohtscheem pretti jatur-rah. Weens strahdneeks tikkai noschauts un 2 eewai-noti; leels pulks tikkai apzeetinati. Karra wihi is Parihses isrihloti un ir zittadi gahdahts, ka nemeers tikkai noslahpechts. Frantschi awises, ka arri patte waldischana, leekoht to wainu ahrsemju strahdneefeam,

las Frantschu strahdneekus us tahdu nedarbu flub-binajuschi un muffinajuschi.

No Italijs. Italijs bishlapi bij saweem mah-zitajeem peelohdinajuschi, draudses-lohzelkus us-muddinah, lai schee ne-atrautohs pee politiflahm un draudses halschchanahm. Awises nu finno, ka tahs wairakas pilsfehtas jaw noturretas halschchanas isdeiwischahs brihwprahligeem par labbu. — Pehdejās deenās pahwests is Watikanas pils no-fuhtijis laimes-wehleschanas rakstu Spanijas lehninaam. Rakstu isteikts, ka pahwests to wehsti par nodohmatu slepkawibas darbu til zaur awischu sin-nahm isdsirdejis, zaur to laikam gribbedams pahremst, ka Spanija taggad ne kahdu pahwesta wehst-neku naw. Deewam pateikdams, kas lehninau dsh-wibu laimigi pasargajis no nahwes breesmahm, winsch teem nowehle labklaahschahu schinni un nahlamā muh-schā. Kad Madridē arri erz-bihskapa taggad truhst, tad kardinahlim Gorgia Kuestā (Compostellas erz-bihskapam) bij usdohts, pahwesta rakstu lehninau pahrim pasneegrt. Rakstam bij klaht peelikta pamahzischana no kardinahl-siltehra, lai ne kahdu wihsē ne-peeminoht Spanijas partiju politiku.

No Serbijas. Tureenes walneeks, firsts Milan, fwehtschoht 22. August to deenu, kur winsch pilna wihra gaddos ee-eet. Kahdas 50 sweschas pilsfehtas effoht us scho deenu us Belgradi, Serbijas galwas-pilsfehtas, usaizinatas, kur nolikts, schohs fwehtkus itt lepnā wihsē swinneht.

No Turzijas. Egipites wihe-lehninsch wehl fehrsch Konstantinopelē pee sultana, kas to deesgan labbi pazeenoht, tomehr rahdahs mas zerribas, ka wihe-lehninsch sawu mehrki panahschoht, kurra deht winsch pee sultana nobrauzis; winsch dohmajis sultanam leelaku meslu mafah, ka libds schim, ja til winnam par to nowehletu to wakku, Egipē ta waldiht, ka pascham patihkahs un ka zits pahrwaldneeks pahr winnu nebuhtu. Laikam gan sultans ar tahdu projektu wis nebuhs weenā prahṭā!

No Brasilijs. Schai walstei laikam gaddisees karschs ar nahburgeem un jaw farunnajuschees deesgan ar raksteem, kahdu wihsē naidu gremdeht, bet rahdahs, ka tas ne ko nelihdsehs un eerohtscheem buhs atkal jamettahs starpā par islihdzinatajeem. Gemeslis zits ne kahds, ka til patt Brasilijs, ka arri Argentinas, Uruguajas un Bolivijs brihw-walstu kahroschana, par Paraguajas semmi waldiht.

No Meksikas. Mirruscha presidenta Schuāreza (Juarez) weetā pehz semmes likkumeem eestah-jees par presidenti augstakas teefas wezzakajs teefaskungs Lerdō de Tageda. Schis wihrs irr tas pats, kurru dumpineeli seemelu-walkar Meksika par presidentu nodohmajuschi zelt, tadeht ka pehdeja presidenta — prohti Schuāreza — zelschana ne-effoht bijuse pehz likkumeem un tadeht negeldiga. Meksika taggad pa wissu walsti isskattotees ittin behdig; wissa andele apklususe un dumpineeli daschā walsts-dattā

wehl rakkajahs un pastarpahm darbojahs ar slep-kawibas-darbeem un aplaupischau. Ar Schuāreza nahwi nu gan warretu meers walstē ekohrteletees, bet Schuāreza partija bishstoht Tageda, tadeht, ka schis ne-effoht pilnigs republikaneets un par dauds effoht padewigs preesternekeem. Ne-effoht tizzams, ka Schuāreza tamahs pakkaneels palizzis, kas winna wal-dischanas mehteli zeenigi warretu wakht. Dadohma, ka Meksika nemeers un nefahrtiba no jauna atsels un ka mahkuli atkal aptumfchohs winnas nahloschu deenu liktenu.

No Den-Jorkas. Nu-Jorkas tuwumā fatedsis kahds Pehter-estas krahjums no 40,000 muzzahm un 10 kuggi, kas ar scho ettu bij lahde. Skahde effoht libds 1 miljonu dollaru leela.

No Persijas. Kahds sinnas rakstitajs is Leheranes raksta Turku missiones beedribai, ka schinni pilsfehtā ween 106,000 zilweki baddā mircuschi. Pawiffam libds 3 miljoni zilweku dshwibas Persijā zaur baddu pohtā gahjuschas. Par tahm dahwanahm, kas no kristigahm pasaules walstibahm pa scho badda laiku turpu nosuhtitas, Persijas Muāmedaneeschi pilni labprahribas. Juhdu tizzibas eedsh-wotajus effoht tas wissai pasaulei pasihstams bag-gatajs Schihds Moses Montesiore pabalstijis.

Jannakahs sinnas.

No Nihgas. 27. Juli no rihta abrauza is Kownas wezzakajs polizejas-meisters, palkawneeks v. Reichardt.

No Behsim. Tureenes basnīā tits 5. August pehz vufsd. no dascheem Widsm. dseed. lohreem zaur weefuli apsahdeem par labbu garriga konzerte noturreta,

No Rischni-Nowgorodas. 25. Juli, pullsten 11 pr. p. issprulta ugguns us Okas uppes struhgahm (barkahm). 50 struhgas, 16 barsas, 1 gubbu-strehlis mošchu un 2 nammi nodegguschi; oħra deenā ugguns jarw tizzis dseħsts. Dohma ka skahde 1 miljonu rubku leela.

No Liwadijas. Augstajis Rungs un Keisers 25. Juli ar Leelirstu Vladimir Aleksandrowitschu fweiki Liwadija no-nahluschi.

Pehters I. tas Leelajs.

(Statt. № 22. Beigums.)

Us juhras Pehters wiss miħkali dshwoja. Kahds Ollandes kuggineeks djsirdedams, ka Keisers grib-boht us Rervas kuggu-braukaschamu eerilteht, lai ne-aismirstu, ka ar fuggi jastrahda, sazzija: „Né, Keisser, Tu ne-aismirisi: dohmaju, ka Tu patt sapni karra-kuggus komandeere.“ Wissas Winna pillis Pehterbura un ta' apgabbala, bij wai nu us juhras krafta buhwetas jeb ar platteem kanahleem (grahweem) apraktas, kur Pehters daudskahrt pats darbojahs. Pehters ar ween teiza, ka juhras gaifs slimmibā effoht derrigaks, ne ka saħles; un kad kahdu reis gad-dijahs, ka juhras-pilsfehtā faslimma, tad pawebjeja, lai winnu neffoht us fuggi ohstā. Pehtermuscha (ne taħl no Pehterbura) buhdams sazzija, ka pillis un dahrjs effoht gaifs netiħrs un smags, tadeht gulleja ar ween pa nakti Monplasire, ko Pinnu-juh-ras wilki apskalloja. Schi pille bij us Ollandes mohdi buhweta, kur winsch sawu jaunibas deenu

atminnejahs: pee feenahm bij bilden no Ahdama Silo taifitas; Ahdams Silo dewa Pehteram ralstu-mahzib, kā fuggi jabuhwe; us schahm bildehm redseja Ollandes juhras-pilsfehtas. Us bilden bij Pehters pats nobildehts, stahwedams us fuggu buhw-platscha Amsterdames pilsfehtā.

Winsch isbrauza teem fuggem pretti, kas us Kronstatti nahza, un pats kā weillis un peedishwojis laffmannis wedda fuggus ohsta, par fo no fuggu kapteina pa dahlderam jeb frohna-dahlderam dabbuja. Winsch wehleja ahrsemmes fugginekeem bes kahdas aisleegschanas pee fewis nahlt, klausijahs labprahit wianu stahstus par braufschau un breefrahm us Baltijas juhras, un tā ne weenu reis ween pee glah-sites wihsna, mahla pihpiti smehledams, wakkarus tahdā farunnaschanā pawaddija. Ilgi Ollantē buhdams keisers ar dauds fugginekeem bij eepasinnees: schee Winnam par schinkabhm feeru atvedda, keiserelei smalku linnu audekli un pehper-kohls preelsch maseem leelfirsteem — Pehtera Pehtrowitscha un Pehtera Aleksejewitscha. Keisers no sawas pusses atkal par to gahdaja, kā teem Pehterbura vashadas islufschanas netruhktu. —

Ne kad nebeigtu, ja gribbetu keisera Pehtera I. wissadas darboschanahs isskahstikt un smalkaki ap-rakstiht, kā winsch Utrektes pilsfehtā Mollema fabriki audekli auda, kā winsch Millera smehde dselsi kassa, kā strahdaja pee daschadeem atslehgū-fallejeem un glahschu schkuhnōs u. t. j. pr. Deesgan, kad falkam, kā nebija sinnatnibas un ammata, ar fo winsch nebuhtu darbojees, jeb wiss masak no kam winnam nebij skaidras isprachanas. Tē tik wehl peeminnu tahs darboschanas, ar fo winsch ihpaschi heidsamōs vishwes gaddōs sawu wakkas-laiku pa-waddija, peeminnu dreijaschanas skunsti un hilschu-greeschau kapparā.

Dreijaschanas skunsti winsch par wissahm zittahm mihejeja tā, kā katrā pilli ihpaschu fambari preelsch tam eerikteja. Dauds reis dreijbenki us zetta nehma lihdsi. Dreijkambari winsch par atpuhschanas weetu nosauza, un lai warretu no tahdeem weefem glahbtees, kas tam nemeeru darrija, lissa us durwim ralstu, kas tā flanneja: „Kam naw wehlehts un kas naw faults, tam naw brihw tē cenahkt, ne tik ween sweschnekeem, bet arri schahs pilles semmakeem eedsihwotajeem, lai mahju faimneekam schi weeta buhku, kür atpubstees.“ Dreijkambari tilla wissi walsts noslehpumi pahrrunnati un isbarriti; no scheijeenes keisers sawus fuhtitus us sweschu semmi raidija, tohs us galwas nobutschodams; tē winsch teem, kas pelnijuschi, sawu schehlastibu parahdija, bet arri kā labs fainneeks wainigohs strahpeja. Kad laut kahds no leelmannem par dauds apwainojahs, ihpaschi naudas-leetas kad bij krahpis, tad winsch zittus no lambara isfuhtija un fauza wainigo eelschā un durvis aisslehdsis ar „dubinku“ schim muguru islahpija us to labbalo, dohmat kā ne mas

naw keisers het tehws, kas sawus nerahtnus behrus pahrmahza. No tahdas strahpes ne weens ne ka nedabhuja sennaht; nostrahpetajs ar preezigu waigu no dreij-lambara isgahja un keisers, launa prahita ilgi neturreddams, tahdu mihligi aiseijoht pawaddija un wai nu to pee fewis us weesbahm eeluhdsja jeb winnu pats apmelleja un ar scho tā apgahjahs, itt kā ne kas nebuhtu notizzis.

Wehl warretum tē dauds fo par Pehteri I. peeminneht, bet tas isnahktu par dauds garri: preelsch tam jaraksta ihpascha grahmata. Tadehk dohmagam, kā peetiks ar to, kas schē ihsōs wahrdōs sanemts: ik latris zaur tam warrehs dauds mas noprast, kahds Deewa fwaidihts waldneels mums preelschlaikos bijis.

N.

Dahwani-swehtki Nuzkā pee Behsim.

Scha gadda 18. Juni noturrejam Nuzlas-muijschā pee Behsim dahwanu-swehtkus preelsch weesuka-apstahdeteem, kas I. Behsu draudses-teesas apranti us kauftbas-semmes dshwo. Laiks rahdijahs no rihta leetains, bet pehzak bija labs! Kad un kā mehs fahluschi dahwanas lahti, par to jaw irr avisēs sianohts, schoreis tilskai par 18. Juni jastahsta. — Kas tā deena preelsch puusdeenas Nuzkā bija, tas dabbuja redsebt, kā komitejas-lohzelki un dauds zitti preelsch swehtleem puhlejahs. Daschs fazjih: Kadehk tad til wehlu? wai agraki wassas nebija? — Bija gan! bet tā patt jaw fustejahs trihs deenas preelsch tam, un Deewa lai mafsa tohs swedrus labprahigeem darba-rihlotajeem, kā arri strahdneekeem! — Gohda-wahrti jaw bija gattawi, nu til wehl leelo mahju ar karrogeem puschoja un mahjas-gallā llahja smuklus tehjas- un kappijas-galdus; tā patt dahrta-widdū taifija appaftsch suplahm leepahm dseh-reenu-(wihsna-) bohdi. Pa to starpu atranza Trikates un Raunas dseedataji; tas bija leels preeks! — Puusdeena peenahza nemannoht, eefahkti darbi arr jaw bija beigti! Puusdeena peenahza nemannoht, eefahkti darbi arr jaw bija beigti! Puusdeena peenahza nemannoht, eefahkti darbi arr jaw bija beigti! — Bafnizai lauskā nahkoht, tee gahja ar karrogeem un musihku pa pilsfehtu, laudim pafluddinah, kā nu laiks us Nuzku eet! — Muhsu dahwanu-swehtku eefahjeja, Ekardt leelmahte, pawahja buhdama, diwi deenas preelsch swehtleem stiprakli faflimma. Nuzkā slimnezei bija mas meera, jo tur wissi us swehtleem wihschdamess, taifija trohfsni; tadehk tai bija us Behsim janahk, kussas weetas melleht. Tē nu gahjeji ar wissi tauschu-pulsi pee ta namma apstahjahs un tschetrus apfweizinatajus eefuhija, kas slimnezei par eefahktu puhlinu pateizahs un lihdsnoslumschau issazzija, kā winna pee swehtku-preeleem newarr dallibū nemt. Gohschu runnatajs to ar taupigeem wahrdeem teiza, tad tomehr mihsotai mahtei assaras nobirra. Turklaht winna preezajahs, kā eefahkti darbs labbi ejohht us preelschul Trikates un Raunas dseedataji usdseedaja „augstu laimil!“ — Nu gahja wiss lauschu pulsi ar musihku un swehtku-puschokeem (karrogeem) us Nuzku. I. Behsu draudses-teesas lungs un mahja pa-liftschee swehtku-rihlotaji to sagaidija pee gohda-wahrtiem, un tad gahja ap leelo mahju us muhschas pagalmu. Tē gahjeju musihka noslussa un Osehrbenes lohri puhka: „Deewa Rungs irr muhsu stipra vils!“ Tad zeenihts draudses-lungs nostahjahs augstakā weeta un laudim laipnigi teiza, kā weens no swehtku-komitejas lohzelkeem isstahfischoht, fo winsch par schahs deenas fanahschau gribbetu fazjih, jo pats newarrot sawu dohmu Latveeschu wallodā tā isteilt, kā to labprah wehletohs! — Tad nu zits tā weeta nostahjees, isteiza, kā to fanahschau nosauftschoht

par „dahwanu-swehtkeem,” jo te effoht dahwanas no wissa I. Behfu draudses-teesas aprinka sanestas preefsch teem, ko scha gadda 10. Mai weefulis apfahdejis; arri fazzijs, zil dahwanu jaw irr eenahjis, un tad wisseem no fids pateiza, ka effoht labprahrti bijuschi pee dohshanas. — Tuhlin arri isstahslija, kas preefsch tahs deenas eewehrojams: 1) leetu-islohschana, 2) akzions, 3) ta nosaults „laimes-rats” un 4) ehdamas-leetas un dsehreeni. a) Par lohshu-wiltschanu fazzijs, ka ar to gan dohmajohit ta s pashā deenā gallā tilt (effoht wairak, ka sepiin tuhstoschas lohses un gandrihs puhsotru tuhstoschu leetu, ko islohs); bet ne ta ar leetu-isdallishanu, tahs buhshoht vohz satram walstes lohshu-pahrdewejam peestelleht un listi lihdji doht, kam peederr. b) Par akzionu teiza, ja kahds par kahdu leetu wairak usfohliti, ka ta wehrtes, tad newaijagebt noschelohit, jo to naudu dabbushoht tahds, kam warbuht maises-kumohfa arr ne-effoht mahjā. c) Par „laimes-rattu” stahslija, ka tur latris pats ar fawu rohku par 10 kap. lohshu warreschoht willt. Kam nummurs gaddischotees, tas buhshoht winnejis, kas besnummura, jeb tuhshu sihmitti iswiljis, tas buhshoht paspelejis! — d) Par ehdamahm leetahm un dsehreeneem fazzijs, ka tee satram par mehrenu mafsu dabujami (kas gribboht wairak mafsoht, lai to darroht ar preelu); tohs warroht draugs ar draugu mihlgi satidamees baudiht, lai no tahs pelnas (eenahshanas) teem, ko weefulis apfahdejis, ta falkoht, preela faule spihdetu un pehz wehtras lehns un mihligs gaifs no zilwelu firdim rallditohts. — Te stahslihana beidsahs un draudses-lungs ohtreis ta minnetu weetā nostahjees, issauza muhsu Wissachelgiam augslam Keiseram un Semmes-tehwam laimi! Laudis uskleedsa skannu „urrah!” Trifates un Raunas lohri dseedaja: „Deews fargi Keiseru!” — Kas mihestibu sehj, tas mihestibu ytauj! Tuhlin pehz kreewu tautas-dseesmas wehleja zeenitam draudses-lungam laimi, un abbi lohri dseedaja: „augsta laime tam!” — Dsehrbenes lohris yuhta wehl weenu garrigu meldian, un tad tilla fazzijs, ka dahwanu-swehtli nu irr eefahkti! — Laudis gahja wissu apfattihit; weenā weetā wilka lohses, ohtrā turreja akzionu, treschā pahrdewa ehdamas-leetas un dsehreenus, u. t. pr. Raunas dseedataji nostahjabs leelahs mahjas preefschā, Trifates mahjas gallā; Bruhshu musilanti spehleja dahrjsā, Dsehrbenes lohris pee leelahs mahjas, pagalma-pusse. — Ta nu wissur, tur ween gahja, dseesmu- un musikas-kauna pretti nahza. Teesham jaufa deena! Paldees mihtem weeseem, kas muhsu dahwanu-swehtkus ta ar garrigeem preefcem puschoja! Te mehs Behfneeli pirmo reis dabbujam laukā dsirdeht, la Latweeschu tautas-dseesmas us ischetrahm balsim skann. Wezzischia kauftijahs galwas pagreesuschi un wairak nessinnaja fazzijs, ka: „ak taru preelu!” — Bits jauneklis warbuht dohmaja, ak, buht mehs’ arr ta warrejuschi! (Nu ja, ja! warretu gan, tik neraijoga ween preelust.) Wallars peenahja nemannoht, Raunas dseedataji taifijahs us mahju braukt; nedabbujam gandrihs teem peellabjihi pateilt, jo svehtli komitejas lohzelki ta brihti wehl darrishchanas bija; tadeht sanemmat, mihi naiburgi, muhsu paldees zaur awijsim. Behfneeli Jums wehle augstu laimi un selschanu! — Trifates dseedatajeem ta, ka ta, bija pa natti zetta japaleek; tadeht tee kawejahs ilgali un mums Behfneekiem par leelu preelu dauds Latweeschu tautas-dseesmas preefschā skandinaja. Warram fazzijs, ka tas irr dshws un spehjigs fehris! — Kas gan tv preelu un tahs jushanas issazjjs, ko katis ta wakkā baudijs?! — Mums nahza prahja, ka gan scheem mihtem weeseem warretu pateilt? — Ta dohmajohit, eeraugam ohsola-krohni, kas kohla sarros schuhpojahs; — kas gan to buhlu labbali pelnijis, ta Trifates dseedataji? — Mehs’ puschojam wissu larvgu ar ohsola-krohni, un to darroht laudis uskleedsa

„urrah!” — Trifateschi fazzijs paldees un wehleja Behfneekiem augstu laimi ar skannu dseedaschanu. Mehs Behfneeli newarrejam ar dseedaschanu atbildeht, jo mums truhfa dseedataju; tadeht usfaulsim avisēs: Lai dshwo Trifates dseedataji muhscham! Augsta laime teem un wissu teizamam waddonim! ta patt arri tam firmgalvam, kas wissu lohri ar jaunibas-svehtkeem lihds-dseed! (3. Mohs. 19, 32.) Lai satto un seed Trifates dseedataju-lohris!! — Nu wehl nahza zittas laimes-wehlechanas, tahs bija: Dsehrbenes puhtejusloham, kas zaur fawu zihtibu mums parahdija, ka musikla jahopj, un ko kreetnis waddonis eespēhi. Paldees arri teem un dauds laimes us selfchanu! — Tad usdseedaja augstu laimi wissahm lundseym un jaunkundseym, kas ar tehjas un kappijas pahrdohshchanu puhlejahs, un ta wehl dascheem zitteem, kas lo labba darrisjuschi. Paldees arri Behfu pilsehntneekem, kas wissadi labprahrti beedrojahs pee dahwanu-swehtkeem. — Beidsoht jafalka, muhsu dahwanu-swehtli irr gauschi labbi isdewuschee! Lai gan ne kahdas ihpaschas polizejas nebija, to mehr wiss gahja labbi un bes kahda lebruma. Puhzes un nafts-beedelti bija palikluschi mahjā. Gohds Latweescheem, kas ta mahk isturretees! — Pullsten puss 12tōs walkarā wiss bija beigts.

Nu arri satram gribbesees finnaht, zil dahwanu mums pa wissam eenahjis? Par to warram tahdu rehkinu doht:

- a) No daschadeem dwejeem (turlaht 50 rubt. no Latweeschu teatera, ko 6. Juni Behfis spehleja) . . . 114 rubt. 58½ kap.
- b) No I. Behfu draudses-teesas-aprinka pagasteem skaidra naudā . . . 451 " 50½ "
- c) Baur lohshu-pahrdohshchanu (Islohsejamas leetas, ta patt arri akziona- un laimes-ratta-leetas dewa pagasti un pa daskai Behfu pilsehntneeki) 786 " 3 "
- d) Dahwanu-swehtlios eenahja, (lad isdohshchanu atrehkina) 305 " 43½ "

lohpā 1657 rubt. 55½ kap.

Paldees dwejeem! — Un ja wehl kahdam, warbuht no zittahm pusehym, patiktohs doht; tad warr adreferecht: „I. Behfu draudses-teesai Ruzka pee Behfim.” —

Ar dallishanu dohmajam ta darriht: Komiteja isstellehs us katu walsti diwi lohzellus, kas lihds ar walstis-wezzakeem un pagasta-teefu slahdi notalfeere; tad salihdinahs slahdes-rehkinu ar salaffitas naudas rehkinu; no ta redsefam, zil satram — lai buhlu salps wai fainneeks — pehz wissu slahdes-leeluma no salaffitas naudas nahltohs. Par prohwi: Ja slahde tikkai desmit tuhstoschu rublu leela buhlu, un mums weens tuhstosch rublu, ko dalliht, tad warretu tahds, kam tuhstosch rublu slahdes, desmitu dattu, tas irr 1 simtu rubt. no salaffitas naudas dabbuht un tas, kam 100 rubt. slahdes, tikkai 10 rubt. dabbuht, u. t. pr. — To te tikkai prohjes deht peeminnu; bet zil iysti satram warrefim doht, to lihds scha gadda 18. Juli dabbuht finnaht. Pee dallishanas arri us to luhlohs, kam wehl kas pee rohlas un kurru weefulis gluschi par nabagū patafijis? Ja patiktohs warrefim wehlatu arri slahdes-rehkinu usdeht. — Deews lai svehti puhlinu un eepreze behdigus!

M. Libbert,
komitejas wahrdā.

Wehl par skrihwera beedribu.

Par Viks f. ihpascha dohmahm par „skrihwera beedribu” C. Zilinsky f. deesgan buhs isskaidrojies un tadeht tas tik lasfitajam laisu aissamtu, kad par to wehl kahdus wahrdus tehretu.

Bet man schkeet pee schihs beedribas zelschanas wehl

gan buhtu peeminnams, wai negeldetu un beedriba zaur to wairak nezeltohs, kā semju teefas skrihweri ar pilssehtu teefas skrihwereem, starp kurreem leelsaka dalka —zik nowehrojams — arri tautas brahki un beedribai lohti labbi un derrigi lohzeiki buhtu, kohpā faliktohs?

Schai beedribai sinnams newaijaga til weenai leetai, kā par prohwi: skrihweri ar pilssehtu teefas skrihwereem pee schihs beedribas beedrotohs klaht un mihibā un weenprah-tibā zihnitohs, labbu darbu pastrahdah un tahdā wihsē schai beedribai zik ne zik wairak swarru pеe-litt. Mehs atschistam, zik lohti muhsu aistahwetaji un waldineeli par muhsu labbumu gahdajuschi un gahda, bet kapehz lai paschi preefsch fewis un fa-wem pehznahkameem zik warredami nepuhlejamees?

Par to, kas skrihweru pirmā sapulzē japahrspreesch, taggad gan mas warr runnaht; wissu pirmā kahrtā tik janolemj, wai weenprahriba un ihsta gribbeschana tai nodohmai irr par pamattu?

Makstitajam lohti buhtu schehl, ja weenprahribas un kohpibas gars un ihsta gribbeschana preefsch paschu labbuma starp ammata beedreem nebuhtu atroh-nama un ja winsch — kā dauds zitti, kas pehz labba mehrka zihnahs — schohs wahrdus kā tuksnessi bes atbalts buhtu runnajis.

Wissus pehz labba mehrka dsihdamohs ammata beedrus apsweizinadams, wehlu, kā ta nodohmata beedriba drihs dsimfchanas-stundu eeraudstu un tai ihsti beedri rastohs, un kā Zukain f. usazinaschana katram un wisseem buhtu pee sirds gahjuse un nebuhtu par welti pasaule islaista. G. G. Freimann,

rahts-skrihweris Nihgā.

Tannibas nepastahwiba.

(Meld.: O Tannenbaum, o Tannenbaum ic.)

Ak jauniba, ak jauniba, Bif tu nepastahwiga, Itt fā no rihta eefahkabs Un wakkarā jaw nobeidsahs. Ak jaunib., ic. ic.

Mums jaunelkeem, mums jaunelkeem, Mums preeks irr masu brihdi; Daschs, kas wehl dohma preezatees Nesinnoht behdās eestidsees, ic. ic.

Lai preezigi, lai preezigi, Mehs jaunelli jel effam; Kā lohkeem lappas drihs noticht, Lā jaunib' arr seed ihfu brihd'. ic. ic.

Bif mihligi, zik mihligi, Mehs dasch'reis kohpā sehscham, Draugs draugam rohku pasneegdams, Bits zitnu mihi skuhpsidams. ic. ic.

Deewā finna to, Deewā finna to: Wai daudsreis' kohpā tiksim? Drihs listens daschu warr atschirt, Ne-is-plaults pumpurs arr warr birt. Deewā finna ic. ic.

G. Stockmann.

Woi nebuhs taisniba?

No wissahm mantahm pasaule irr wissubahrgaka
Ne dsihwiba, bet labba weff'liba.

Kas tautas gohda-prah't un -dohmas ahrda,
Das schahs un fawu gohdu fahjahm spahrda.

Kas ustizzams tew wahrdōs preefschā stahdahs,
Naw tahds, bet tas, kas darhōs tahds parahdahs.

Wissai pasaules gudribai schis weens pabalsts:
Pasaule nam wairak, kā til sapau walsts!

Kas mehs bijuschi un buhsm, to mehs nesinnam,
Kas mehs effam, to lai sinnam un lai aksahfsham.

Baur nesaderribu schikhst, isgaist leels us weetas,
Bet weenprahrib abreedigi aug wissumafkahs leetas. —

A. A. G. E.

Grahmatu sūma.

Pee Stahlberg f. Nihgā nu patt palikta gattawa un wissas grahmatu bohdēs dabbujama schahda jauna grahmata: **Nissenā farurnas par Luttera maso fakifmi.**

Grahmata wisseem Deewa wahrdū mihiotajeem un ihpachhi ittin derriga rohlas grahmata fshohlmeistereem. Pahrtulota no L. Silpausch. Preefschwahrdus pеe-lizzis R. Bergmann, Rubjenes mahzitajs. Matfa eefeta 1 rubl. 75 kap., ne-eefeta 1 rubl. 40 kap.

Schi grahmata, kas peepilda 706 lappu vusses 8nissi, irr ta leelala no wissahm latkismehm, kas lihds schim Latweeschu wallodā drifketas. Winna faralstita tahdā wihsē, kā fshohlajis tizzibū mahzoht ar behrneem farunnajahs. Winna tohs peezus mahzibās-gabbalus wahrdū pehz wahrdā isfraidro ne ween at bishbeles wahrdēem un dseesmu perschahm, bet arri ar fwarrigeem flawenu tizzibās wihsu isfazzijumeem, masahm lihdsitahm, stahlineem, falkameem wahrdēem u. t. pr., un pareissi zeen. Bergmann mahzitajs preefschwahrdus fakta: „Baur scho pahrtulkojumu Latweeschu Luttera draudsei un winnas mihiotajeem tahda grahmata eedohta, kas winnas fawas fwehtdarridas mas tizzibās mahzibās dsiftaki un pilnigaki, ne kā wissi lihdschinnige fakifmi, kas Latweeschu wallodā, — warrehs ewest.“ Bif Wahzescheem schi grahmata mihiot, to no ta warr redseht, kā winna tannis mas gaddōs, kamehr faralstita, jaw astoto drifki peedfshwojuse. — Nu tad, zeen. fshohlajis, tē jums kreetns palihgs tizzibās mahzibā; un zeen. tehvi un faimineeli, neleedsatees fewim un fawem leela-teem behrneem un faiwei scho grahmata eegahdaht, ta jums ne-apnits lasshoft un buhs par jo leelu fwehtibu!

Atbilde.

Eugen Grewe. Iuhsu esfuhitjums mums leekabs tahds, kā minnam preefsch pasaules jed ohitreem wahrdēem preefsch muhsu lassitaeem ne kahda wehtiba. Ja R. L. b. preefschneeli 16. Juli rupjā un netainā wihsē Juhs aishahrujschi, tad mellejat tadeh aistahweschanu peederrigā weetā un to Juhs tur teesham arri panablsat, jed eestellejat fawu ralstu zittai lappai, lam tas wehl faldals buhs, kā jaunam lahzim prischs meddus. Taisniba sinnams Jums irr, kā rupjā un nelahrtiba nepederribs nedz lahdai beedribai, nedz winnas preefschneeleem, bet mehs fallam, arri ne weenam zilwelam, kas pats fmalzinahts un rupjās eerabduumus un no see gumus gribb deldeht. Rahschana geld gan, bet ristigā weetā, laikā un mehrā, zittadi mehrki netrahpā.

Kwihte.

Effam fanehmujschi no Wehiteruppes draudses: 18 rubl. un no Jaunib. vashnizas-draudses 52 rubl. preefsch teem zaur to leelu wehtu 10. Mai m. d. nophstiteem fainmeeleem un deenesfneeleem.

To ic leelu patelschanu schi peeminnedami gauschi luhbsam, kā arri zittas Nihgas kreises draudses mums mihiotibas dahwanas verestellatu. Sigguldas un Kempu draudses mahzitajs

mahzitaja-muhschā, 20. Juli 1872.

Girgensohn.

Luhb 28. Juli pee Nihgas atnahluschi 1320 luggi
un aishahjujschi 1210 luggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Slundina schanas. Jelgawa 30. August.

Ar muusu loodi mihleota Augusta Runga un Keisera un Winna Augusta Krohna-mantinea wahreda deenu fakti lohja Kursemekku atdsimshanas-fwehli, dsmitsubshanas atzelschanas peemanna. Ihpaschi tils Jelgawa szi deena svinniceta; pee ladeem swihleem pedallitees, ta satru, ta fwiwshli dfeedashanas beedribas ar to peeminneschana zaur scho mihi ueluhds, lai taks fawas peeteishanas lais, wifewlaft libds 20. August, appalshcha paralstijusam finnata dohju un tur-kaht isteiliu, ladaas dseefmas taks dsefahs.

P. Allunan,
Jelgawa, Sallaja-eelä № 2.

Kropas walste, Walkas kreise, Gulbenes drau-
dje, warre weens

skohlmeisters,

Ias Walkas seminarī mahzjees un att Kreewou walloru prohi, tuhlit weetu dabbuht; ias scho weetu gridd uenemt, lai pteizahs pee Kropas walsts waldischanas tai 29. August f. g.

Kropas walsts waldischana, 17. Juli 1872.

Tai 3. Juli f. g. Westenes konvente tappa no-
spresiis, uacizinschani us to islaist, lai, ias We-
stenes skohlmeistera ammati gridd tilt, pteizahs
ihfa laikā ar fawahn leezibam pee Westenes bas-
nizas leelungu Westenes muischā un pee mahzitaja.

Stohleni no semmehm, kuri Rihga stohlas ap-
melle, atrohd laipnigu uenemschau pee lahdas
Latveishu samihlijas. Klahatas finnas gra-
matu bohde pee „brahleem Busch.“

Walmeera Tiedchena nammā pee tirkus-platscha
teek behrni losi uenemti, ta patt arri tahi, ias paschu maiše slahw.

Behrni, ias fwiwshli wehl augstakas finnashan-
nas gridd mahzitees, warr mahziba un losi par
mehreni mahsu dabbuht pee skohlotaja J. Mah-
minder, Soselauka skohla № 19. Skohlas mah-
ziba fahlhees tai 7. August deena 1872.

Mannā stohla mahzibas allal eefahlsees 10. Aug.
Klima, pee Stohlas leelzella № 18, Soselauka.

Gulbenes un Leijas-muischias
drausse nospreedu, lohja mah-
zibas-behnu ehrbegi buhwet, 14
aast garru un 6 aast platu. Tee, ias cho buhwu
griddet uenemt, teek ueluhgi, 15. September f. g.
Gulbenes vilsmuischā nonahlt un fawas prasti-
shanas uedobt.

Barons Heinrich Wolff,
basnizas pehminder-lungs. 3

Jelgawa.

Baut Kursemimes wirsipsteefas nolischanu no
17. Juni f. g. rymu estabdinahs wirsipsteefas-
adwoleta ammati no 1. August eefahloht, ar dīb-
wolli Jelgawa. 3

Wirsipsteefas-adwolets

Alphonse Neumann.

Kohrtelis: Strikher-eelä № 3.
Runnojamas stundas: rihibs no pulst. 9-11.
pehz pulst. no p. 3-4.

Teek isrenteta lahma pee Golgovitas muischias
peederredamo pušmuščia, Walkas kreise, Tries
drauhse. Tuvalas finnas tur patt pee muischias
waldischanas dabbujamak. 2

Walmeeras kreise pee Limbašču Greeku basni-
jas pederrigū pušmušču Ubbinorm - Umurg-
falu - ar ehlahm un semmi no 315 puš-
weetahm isrente wairakfoltajeem no Jurgeem
1873 gadd, us 12 gaddeem no weetas. Torgs
buhs ianni 4. August f. g. Limbaščos pee pre-
steria lunga. 1 Menschikow.

No jensures atwehlehtis. Rihga, 28. Juli 1872. Driskehts un dabbujamis pee hilshu- un grahmatu-driftetaja Ernst Plates, Rihga, pee Pehtera-basn.

Andeles-weetas pahrzelšchana.

Wisseem faweeem miheem draugeem darru finnamu, ta es faru apieku- un pahrju-prezzu
bodhi August mehnēsi pahrzeliu fawā paschā nammā Buhl-eelā Nr. 9 un luhosu, arri tur mannim
to paschu ustizzibu parahdiht.

Adolf Wetterich.

Ta ugguns-skahdes apdrohschinaschanas beedriba „Salamander,“

Iam grunts-kaptahls 2 miljonus rubku leels un wehl labbi
leels ihpaschs bruhka kapitahls,
apdrohschina prett ugguns-skahdi Rihga un ap Rihgu mahjas, fabrikus,
prezes, mehbeles ieb mahju-leetas un wissadas lufiamas un nelustomas
mantas zaur faru apsipiratu weetneelu

A. Bergengrün,

Iam kantoris irr leelajā Muulu-eelā (Mönchstraße) № 15, 1 treppi us
augštu, blakam muitas nammam un pretti Dom-basnizai, Rihga.

Diwi puhra-weetas semmes teek
pahrdohtas pee Bauskas leelzella, 4 mer-
ses no Rihgas № 13.

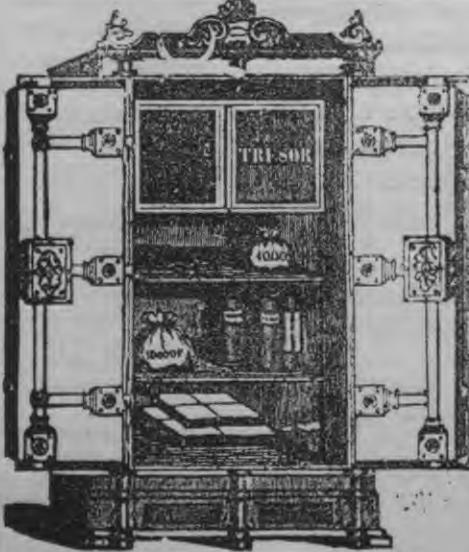
Sinna skohlotajeem.

Toggad arri Geografijas ohtra dalla irr is-
drilketi, to Beswaines dr. fl. A. Daugus sa-
lalstaka. Winna irr dabbujama tur patt, tur
pirma dalla, prohti:

Beswaines draudses stohla, Kohlness vagasta
stohla, Leelwahrdes, Leel-Straupeis, Sigguldas,
Mas-Sallazas, Ruhenes, Walmeeras, Wallas,
Ahrasch, Burtneku, Smiltenes, Aluknes
un Ebglu draudses stohla, Behsip pee raih-
tunga Liepkale, Jelgawa pee Schablowsky lungu un
Rihga pee brahleem Busch lungem.

Geografijas ohtra dolkā irr wissa Kreewou Kei-
sera walsta, bet itt ihpaschi Widsemme, Kur-
semme un Iggauu semme jo plaschi avralstita.

Še arri klat pteikta pirmahs dallas drift-
etaja leelalabs misseschanas.

Raudas-skapji

teek is trahjuma pahrdohtii un pehz pastelleschanas
peesuhiti no

Tiemer un beedr.,
Rihga, leelā Smilshu-eelā № 27.

Swehleenas wallarā irr lahma fuhrmannu wah-
gos aismirsti pelleki paleto-swahlki ar mellsu ohderi.
Alpallat-neessejs dabbuhs labbu pateizibas - al-
leela Fuhrmannu-eelā № 29.

Behsip teeek par ne dahrgu maksu pahrdohtia ta
bijuscha meesneeka Peterjohna mahja, prettim
Wahzu lapsekai Nr. 128/130; mahja irr glisch
jauna; klat stallis, wahguis un faltu-dahrs.

— Virzeji tuvalas finnas warr finnati dabbuht
Behsip pee pehvwmannu lunga Kiehlig, voi ar
grabmatu Peterburgā ar schakdu adresti: Kleine
Stolhoffstraße im Petri Kirchen-Hause, Quartier
54 F. Bergmannson.

Eduard Frobeen,

Rungu-eelā Nr. 6, prettim Wialo-
fchewa bohdei,

pedahwa faru leelu trahjumu schajamu maschinu
preelsh mahjas waijadsidas, dahmu skrohderenham,
wihereishu skrohderem, turpnekeem, zeppurnee-
kem, fedlineeem u. t. j. pr. Ihpaschi luhdus
ewehehōt taks ihsten labbas

pateesas Amerikaneeshu Sing-
era schujamas maschines,

par to jennu no 70, 75, 95 un 110 rubleem, un
ire taks paschas ūči til pee mannim ekas dab-
buhtamas. — Pamahzischanu ta winnas bruhke-
jamas un eepakfaschana par welti. Galwoschana
par wiunu lobbumu un ilgu stiprumu. Labbala
maschinu-bohmnilla, -deegs, -sihs, -adatas, -ella.

Postelleschanas preelsh wissadahm tschuggona
prezechni, kappu-krusteem, trellineem, lehdehm,
stabu-rohjem, ta la wissadu maschinu islabpi-
schanas teek pretti nemtas un ihfa laila tiltingi
iedarritas no

Julius G. Gabler,
Spohra nammā, pretti linnu-swarreem.

Us Katrihindambja № 22 irr labba ūlauzama-
goħas pabdrobboma. Nedseht to warre no pullst.
12-8 walkarā.

Tam Luhdes pilsmuischias Leelkajie faimneelam
Jahn Preede irr tai naħi no 14. us 15. Juli no
gannibahm 6 gaddi wegs melns ūrīg, bes nosi-
mieschanahm ta tikk ar biweem us labbu pusti no
fedukas norihwetem balteem plekhem, no labbu
auguma, farri un galwas matti no ihfa auguma,
80 rubl. wehls, — nosagħi. Lohu luħġis, par
ſiġu ūrīg li kahlas finnas Walkas bruggu-teeħ-
doħt.

25 rublu pateizibas algas
tam, kas man ieb pee manna brahla Juhħasch (pr.
Segewold) usrahdihs, kur mans 21. Mai f. g.
pee Allojas basnizas nosagħojs ūrīg, wahgi un
ſiġu ūrīg li kahlas finnas Walkas bruggu-teeħ-
doħt.

Pawahr mahjas grunteels Jahnis Kalnia.
Adresse: Schloss Pürkeln pr. Wolmar.

No jensures atwehlehtis. Rihga, 28. Juli 1872. Driskehts un dabbujamis pee hilshu- un grahmatu-driftetaja Ernst Plates, Rihga, pee Pehtera-basn.

Kalnakrohdsineeks.

Juhle behdajahs sawa drauga deht un schahm behdahm peebeedrojahs behdas tehwa deht. Ja winsch fainneku fa-eeschanaā fawahm dußmahm kautohōs un kahdu trakkibū padarritu! Pee fa-eeschanaā arri Franzscham waijadseja klaht buht. Wai tad tas newaretu notift, ka tehws un Franzis sadurtohōs?

Juhle ar gaidishanu gaidija us tehwu. Bet jau nafts klaht bija un tomehr no krohdsineeka nebij ne finnas.

Bet nu paſchulaik' wahgi pеebrauza pee durwim. Jau Juhle preezajahs, bet tas atbrauzejs nebij wis Juhles tehws, bet tas kuptschis, kam semneeks bij par beedri. Semneeks gan gribbeja tahlaik' braukt, bet kuptschis teiza, ka krohgā par nafti paſchschōht.

Schis wihrs Juhlei gan jau no fenn laikeem bij reebigs, bet schoreis ta tak gauschi preezajahs par winna nahfchanu, zerredama, kahdu stanu par tehwu no winna dabbuht.

"Wai kalnakrohdsineeku esmu redsejis?" tà winsch atbildeja us Juhles jautaschanu. — "Kà tad ne? Us to wehl labbu laiku warrefeet gaidiht. Bet tadeht Jums nau jabehdajahs. Juhfu tehws sehsch pee galda swaigsneskrohgā un ar wiunu fawas dußmas döſſina . . ."

Kuptschis gan plaschak' gribbeja stahstiht, bet Juhle ar winnu labprahit döſſak' negribbeja eelastees un paſehdahs attahku no abbeem wihereem, kas drusku bij eedsehruschees.

Par to kuptschis palifka launigs un semneekam ar fluffu balsi fazzijs: "Ak tawu negantu lepnibū! Preilene no mums neko negribb finnaht. Agrak' to winnas paſemmibas deht esmu teizis, bet kamehr tas inscheneers tē bijis, meita tahda patti lepna palifku, ka winnas tehws. Errosim un sohboſim winnu, par to runnadami, kas fainneku fa-eeschanaā notizzis." Un nu winsch ar diktu balsi teiza:

"Stahsti, kà tas ihsti bij ar fainneku fa-eeschanaā?" Nu semneeks nehmahs stahstiht, ka weens teefaslungs no Minkenes, Bavarijas galwas pilſfehtas, atbrauzis un semneekus kà "fungus" usrunnajis. Schis fungis semneekem effohit ifſlaidrojis, zil leels labbums wiineem no eisenbahna nahloht. To semneeki effohit apkehruschi un fazzijschis, ka winni labprahit krohnām to waijadfigo semmi dohſchoht un ka winni to jau fenn buhtu darrijuschi, kad tahdi zilweki nebuhtu bijuschi, kas tohs uſſlubbinajuschi, krohnām schinnī leetā pretti turretees.

"Ja, gan," — tà kuptschis starpā metta — "tahdu uſſlubbinataju mums netruhſt, ihpaschi weens, kas nau tahlu mellejams."

Pee scheem wahrdeem Juhle farahwahs.

Semneeks tahlaik' stahstijs, ka teefaslungs katu semneeku fewischki praffijis, wai semmi dohdoht preefch eisenbahna. Wissi bes weena effohit ar: Ja! atbildejuschi.

"Kà?" tà kuptschis paſmehjahs, — "Weens prett wiffeem? Wai tas gan warr buht? Kurram tad tahda durna galwa? Schi dummiſki es tak labprahit gribbetu dabbuht pascht."

Semneeks kavejahs ar atbildeſchanu. Bet pеſchi Juhle stabweja kuptschha preefchā un ar ſtipru balsi fazzijs: "Tehws nau mahjā. Tas tewim to wahrdū warr buht fazzitu, ja tu tik drohſchiridigs buhtu un winna praffitu. Bet ja nu winsch nau mahjā, tad winna weetā tewim falku, ka to sohboſchanu un ſmeellu döſhchanu negribbu zeest. Nunna par mannu tehwu zil gribbi, bet ne winna paſchā mahjā un preefch winna meitas. Ta irr beſtau-niba. Wai ſaprohti?"

"Kas tad tas irr . . ." tà kuptschis ſtohmijahs.

"Tas irr tas, ka tewim pawehlu, fawu mutti turreht. Tahdu weefu mums newaijaga. Kam tas nepatiſk, ko winnam falku, tas fawas leetas lai ſapalka un lai zittur nafts kohrteli mekle!"

Kuptschis papreelſch bija tà kà no laivas iffweests. Weidſoht winsch ſanehmahs un brehza: "Wai tà? Tad jau tik tahlu effat tikkuschi, ka fawus weefus iſdennat ahrā? Klau, klau, drihs tas laiks klaht buhs, ka Juhſ preezatohōs, kad weesi nahktu, bet tad neweens pats weefis wairs nenahls. Jau tas laiks irr nahldams!"

Tà fazzijs winsch rubli metta us galdu. Bet Juhle teiza: "Mums no tewis nekas nau waijadſigs. To walkarinu tewim ſchinkojam, to rubli likſchu nabbagu lahdē."

"Tas pareiſi," — tà kuptschis ſohboja — "no turreenes to atkal warrefeet ifnemt ahrā — warr buht ka Jums tas drihs buhs jadarra!"

To fazzijs kuptschis aifgahja ar fawu beedri un aifbrauza.

Juhle duſmodamees winnam pakſteidsahs, laikam wehl kahdu ſkarbu wahrdū gribbedama tam teilt, bet kad winna pee durwim tiffa, tad abbi wiheri jau aifbrauza.

Bet meitina durwis tak par westi nebij atwehrusji, jo pa treppem uskahpa wihrs un winnas preefchā ſtahjahs.

Tas bija Franzis, tas inscheneers.

"Ne-ibihstatees, es tas esmu," — tà winsch fazzijs, Juhles rohku panedams, — "neenmat par launu, ka pee Jums nahku . . ."

Juhle gan ſtipri bij ibihjufes, bet tomehr Franzscham fawu rohku neatrahwa. "Juhſ tas effat, Franz? Juhſ pee mannim nahkat? Un tik wehlu? Wai ſaprojoi?"

"Ne, Juhſ neſaprojat wiſ. Zil lohti preezajohs, ka Juhſ tuhlit esmu fatizzis. Mannim Jums tik daudſ jafafka, es tik gauschi esmu ilgojees, Juhſ atkal redſeht!"

Kad Juhle Franz ſtabā bij eeweddusi, tad winsch fazzijs: "Deht diwahm leetahm ſchodeen wehl tik

wehlu pee Jums esmu nahjis. Juhs laikam jau sinnat, ka wissi kawekli isklihdinati, kas eisenbahna buhweschana pretti stahweja un ka ta buhweschana ihsā laikā fahksees. Es finau esmu dabbujis, ka mans tehws gauschi wahjisch irr. Niht ajsbraukschu un warr buht ilgs laiks pa-ees, kamehr atpakkat warfeschu nahkt. Wai tad man' buhtu ja-aiseet bes ka es Jums ar Deewu! buhtu fazijis? Un tad arri Juhsu tehwa deht te esmu. Tasmannim gauschi buhtu pretti, ja Juhs to starp man' un starp winna notifuschu no zitteem dsirdetu un ne no mannim . . ."

"Un kas tad irr notizzis?" tà Juhsle nopushtahs.
"Tad mannas bailes tak nau weltaas bijuschas!"

"Juhsu tehws mannim pahmetta, ka es wissu to eisenbahna putru effoht wahrijis un ka es pee ta effoht wainigs, ka kalnakrohgs drihs stahweschoht tukschā. Winsch manni skaidri falkoht darrija par blehdi, us ko tad arri es winnam drusku skarbaks ejmu atbildejis, ka gan winna muschika-lepniba til-schoht salausta un ka winnam semme buhschoht jadohd, wai gribboht wai negribboht. Juhs manni pasbstat, mihta Juhsle, Juhs sinnat, ka Juhsu tehws mannim pahri darra un ka tas mannim nelad nau prahtha nahjis, winnu kaitinaht."

"Un kā tad es to kaitinatu, ka behrnu es mihtoju? Ja, Juhsle, es Jums to ilgak' newarru flehpt, ka Juhs mihtoju. Jau biju zerrejis, ka mannim par feewu palikseet. Jau garrā paredseju to mahju, kur kohpā dsihwojim . . ."

Tà Juhsle fahka raudaht.

"Juhs raudajat? Juhs mannim ne-atbildat? Kun-najat! Atbildat mannim weenu leetu ween: Ja Juhsu tehws mannim nebuhu pretti, wai es tad drihsstetu zerreht, ka Juhs mannim paliktu par lau-latu draugu?"

"Es jau zits nefas ne-esmu kā semneeka meita. Tas masums, ko klobsteri esmu mahzijusees, jau arri dauds newelt. Wai tad es Jums geldeschu par feewu?"

"Un tu tak buhji mannim par feewu!" tà Franzis gawileja, — "Es zittu par feewu negribbu, kā tewi! Es wissus kaweklus nowelschu! Es nemettischu meeru, kamehr mannim peederreßi!"

To fazidams, Franzis Juhsle gribbeja pee sawahm kruhlim wilkt, kad peepeschti stipra rohka winnu lehra un atpakkat rahwa.

Tas bija kalnakrohdsineeks. Nemannoht winsch bij atnahjis un nu ar spihdedamahm azzim us teem jaumeem laudim skattijahs. "Kā?" tà winsch brehza, — "Wai tà gohdawihrs darra. Wai gohdawihrs fleppeni ajs tehwa mugguras nafti mahjā eeleen un meitu fahrdina? Tahdu pee mums par blehdi sauz un tahdam es „lepus muschits“ taggad zellu rah-dischu!"

Ar milsu spehku kalnakrohdsineeks Franzis lehra pee kafsa un to gribbeja isgrubst laufa. Franzis turrejahs pretti.

Nu Juhsle mettahs starp tehwa un starp Fran-tscha un brehza:

"Ko gribbat teht? Tas kungs nau wis fleppeni mahjā eelihdis, bet wisseem redsoht zaur durwim eenahjis, mannim ar Deewu! fazziht. Wai dohmat, ka tadeht no Jums bishstobs? Ne, mannim irr labba firdsapfinnachana. Cita nohst no durwim, ka tas kungs ar meeru warr iseet laukā."

"Bet tu, Franz, fanemmees un parahdi, kas tu par wihru effi, nepazelt sawu rohku prett mannu tehwu."

"Es tevim pirmit skaidri ne-esmu atbildejußi. Bet nu, kad tehws klah, tevim falku, ka tevi mihtoju. Un lai gan skaidri sinnu, ka tas mannim nelad netiks, tad tomehr tevim falku, ka ta buhtu manna leelaka laime, ja es paliktu tevim par feewu."

To fazijusu Juhsle Franz lehma pee rohkas un to iswedda ahra zaur durwim. —

Nu kalnakrohgs bij behdiga dsihwe. Ne tehws, ne meita Franz ar wahrdeem jeb kad wairs peeminneja. Kalnakrohdsineela dusmas wairojahs ik reis, kad lahdus sinnu dabbuja, ka ar eisenbahna buhweschana us preefschu eijoht.

Kad krohdsineekam teefas spreedumu sinnamu darrija, ka winnam prett noliftu makku tas semmes gabbals ja-atdohdoht, kur winna wiss skaitaku ohjola kohki stahweja, tad winsch gan ne lahdeja, ne plohsijahs, bet wesselas stundas nelustedams un us to paschu weetu skattidams ar kluffu balsi runnaja. Bet no winna runnachanas zittu nelo newarreja saprast, ka tohs wahrdus „manni kohki“ un „manna taisniba.“ Ir tad, kad winnam to naudu suhtija no teefas pusses un kad tohs ohsolus nozirta, — ir tad kalnakrohdsineels palikka meerigs no ahreenes, het eelschpuffe, sirdi, naidibas- un atreebschanas-ug-guns jo breefmigi degga.

Juhle sawu tehwu apkohpa, kā klahjahs. Bet nabbaga meitina deenu no deenas palikka bahlsaka.

Seema pagahja. Pawaffaras pumpuri isplauka. Bet Juhsles waigu fahrtums ne-atjaunojahs. Ap to laiku, kad besdeligas atpakkat nahza, ta deena bij klah, furra pirmoreis ar jauno eisenbahni tilla brauktis. Gan swannija ar basnizas pulksteneem, gan schahwa ar leeleem gabbaleem, wissa pasaule preezajahs. Kalnakrohgs ween noskumfchana un weentuliba bija par waldineezehm. Eisenbahnis frohgam garram jau negahja. Un kad arri frohgs pee paschu eisenbahna buhtu bijis — wai tadeht tee twaiku wahgi pee frohga buhtu peeturrejuschi? Un wai reisneeki tur buhtu ehdujuschi un gullejuschi un farus sirgus tur barrojuschi?

Kalnakrohdsineeks wissu to deenu ajs leelahm dus-mahm nebij ne ehdis ne dsehris, ne ar paschu sawu meitu runnajis. Sawā kambari eeslehdsees winsch mohzijahs ar atreebschanas dohmahm.

Prett wakkaru, kad jau nahts tuwojahs, winsch ahtreem sohleem aigahja us to semmes gabbalu, kas wianam zittkahrt bij peederrejjs un kur tee skai-stee ohsoli bij stahwejuschi. Taggad winni bij no-zirsti. Winsch tohs aptaustija un murdeja: „Manni skaisti ohsoli! es tak ne-esmu spehiis juhs isglahbt!“

Winsch stahweja kalnina. Leijā bija tahs dseisu sledes. Paschulaik swilpoja, par shmi, ka twaiku wahgi tuwojotees.

Krohdsineeks usslausijahs. „Tur nahk tas puks ar sarkanahm azzim un ar ugguns rihfli, kas manni pohtijis!“

Winsch uslehza us nozirstu kohku, lai labbat' warretu skattitees. Kohks kusteja. Esles dohmas nelaimigam prahtha schahwahs.

„Juhs ween un wemj ugguni, tu eslespuksi!“ — ta winsch brehza ka traks, — „Es no tewim nebilstohs un tewim spihdeju, kaut tu arri pats dsihwais wels buhtu!“

Un winsch ar wissu spehku speedahs prett kohku, — kohks fahka weltees, paprecksch lehnitinam, tad arween ahtrak' un ahtrak', lamehr ar johni uskritta us dseses sledehm . . .

Tannī paschā brihdī arri twaika wahgi atskrehja. Kalnakrohdsineeks to wairs neredita, winsch meschā bij eebehdfis.

Peepeschi no lejas atskanneja breesmiga krahschana — twaiku wahgi pee ohsola kohka bij pee-duhruschees un kaukdami stahwu zehlahs, itt ka ee-wainohts puks. Breesmiga waimanachana atskanneja. Tad atkal klussums waldiha. —

3. Eisenbahna farga mahjina.

Juhle ilgu laiku gaidija, lai tehws pahrnahkoht. Kad to nemas newarreja sagaidiht, tad tam pretti tezzeja. Tas bija gan drihs ap to paschu laiku, kad kalnakrohdsineeks to kohlu wehla us dseses sledehm. Tad arri winna dsirdeja to breesmigo kaukchanu un krahschamu no eisenbahna pusses un tuhlt ap-lehra, ka pee twaika wahgeem laikam leela nelaine buhs notilkusi.

Meitenite fabihju sees steibahs us mahju. Kad atkal kahdu stundu bij gaidijuji, tad heidsoht zil-welu dsirdeja nahkoht. Tomehr tas nebij wis kalnakrohdsineeks, bet weens no teem kalpeem, kas arri lusteschanaahs pehz ar eisenbahni bij brauzis.

Puischam galwa ar slahpju lakkatu bij apsecta un affins lahses notezzeja wianam pa waigu.

„Lai wels rauj eisenbahni!“ — ta winsch atbildeja us Juhs jautaschanu, kas wianam effoht notizzis, — „no turreenes tad lai nahku, ja nau no fasoh-dita eisenbahna? Gefahkumā gan gahja labbi. Bet tad tur tikkahn, kur Juhs tehwam agrak' bija tas ohsola meschs, tad peepeschi weens kohks dseisu sledehm uswehlabs wirsu. Twinka wahgi stahwu sleh-jahs, apgahsahs un weeni ohtreem usgahsahs wirsu. Brauzeji irr brehkuschi un waimanajuschi ka trakki.

Dascham kahjas fabruggatas, dascham rohkas. Man wehl japatelz Deewam, ka mannim tik ween galwa drusku fadausita.“

Juhle neko nefazzija. Lai bija ta, itt ka tai nafis firdi tiftu eegrubsts. Ka tehws tas wainigais, to winna tuhlt atskahrtta.

Winna ilgal' istabā newarreja iszeest un atkal no jauna tehwa gribbeja usmekleht. Bet jau us treppem tehws tai pretti nahza. „Tehws, kur effat bijuschi? Ko effat darrijuschi?“

Kalnakrohdsineeks isskattijahs bahls, ka kehms. Winsch bija bes zeppures. Azzis spihdeja ka ugguns. „Wai man tewim jadohd atbildechana? Kas tewim kait, kur esmu bijis?“

„Runnajat, tehws!“ — ta Juhle brehza, — „bet ne! nerunnajat wis. No Juhs azzim jau warnu redseht, no kurreenes effat nahkdami. Juhs to kohku us dseisu-sledehm effat nowehluschi!“

Kalnakrohdsineeks pasmejhahs. „Wai trakka effi? Kas mannim jadarra ar eisenbahni?“

„Neleedsatees, tehws,“ — ta Juhle raudadama atteiza, — „tas Jums neko nelishds. Tas Jums us peeri rakstihds, itt ka Kaïnam. Mans Kungs un Deews! Tik dsihti effat krittuschi, ka par fleplawu palifikuschi! Tehws, mihiakis tehws, kam Juhs tik dauds nefaseedfigus zilwelus nelaimigus darrijuschi, kas Jums tak itt nefahdu launu nau darrijuschi? Un wifs tas nu apgruhtina Juhsu firdi!“

(Us preefschu wehl.)

Mr warri apprezeta.

*Mauris Forajo
Azipretazi.*

Serde: Ned, ka faribst, suhd un isfahliht
Baggats lauschu krajhums
Ugguns grehka, uhdens pluddbs;
Kad pee grehku gabbal kuhdahs,
Pats ar sawu manu suhdahs.
M. G. Remling.

Seeweete, ko newarr speest, lai runna.

Garri melli matti atpihti un us mugguras at-kemmeti, baltas drehbes wihte no weena plezza lihds pusei noschitukuse, abbas rohkas us semmi no-laistas un falikas — ta stahw kahda jauna dahma pee pilslahga.

Wiana smulka, bet stahw ka stabs, un ne dwaschas welkoht newarr redseht, leekahs, ka bes dsihwibas buhtu.

Ko winna zaur lohgu reds, tas juhra! wilni fit-tahs pee kahdas Schottu semmes klints, bet kas warr sunnah, kur um kahda weetā? Schi weeta nau tahda, kur fugges peelaisch; jo zif tahlu azzis sneeds, juhra ar klints almenem ka apsehta, kur kai-jas faule silbijahs. Schi pils stahweja gauschi meeriga un kussums weetā un nebij buhweta preefsch tam, lai weesi tur daudskahrt sanahk, bet lai kussums warretu islustetees.

Wezzi mellee elfschni semmes-puffe auga, ka no pils ne ka neredita, tik juhras-puffe balti muhri faule spihdeja.

Bet juhrā naw it ne kas redsams.

Tomehr ta dahma ar isdissuschahm azzim juhru ilgi uslubkoja.

Dahmai cis mugguras sahlē diwi deenestneeki smibdamī un weens ohtram ar elconeem fahnōs gruhdamī tchuhlfst, leekahs weens ohtru usfubbinoht, lai klufo dahmu usrunna. No scheem deenestneekem weens wihrischlis, ohtris feewischlis. Virmais sataifa fudraba tehj'maschini us galda, ohtra darbojahs pee puzzles=galda.

"Miladi,"*) fullainis lohti pasemmigi fakka, "uhdens tehj'maschine wahrahs."

Dahma nelausijahs, ko fchis teiza.

"Miladi," istabas meita prassa, "wai negribbeet, lai mattus sapinnu?"

Dahma schai arri ne ko ne-atbild.

Abbi deenestneeki fahf atkal tchuhlfsteht, meita probwe wehl fault: "Miladi!"

Bet fmeelli winnai nefahwa tahslat runnaht. Abbi speesch rohkas us muttes, lai dahma fmeeklu nedfir-detu, un tad mett weens ohtram ar galwu, gribbedamī nosihmeht, kadeht teem jasmehjotees.

Dahma arri tad atpakkat nessattijahs, neprassija, kapehz fmejhotees.

Nu eenahl treschais sahlē; tas irr tas "kungs," kam fchi pille peederr. Augums tam smalks, gihmis gluddens un glehws, ta ka behrnam. Winsch islikahs ka sehns, kas ahtri wihra issflattu peedfihwojis deggunu angstu nefs.

Schis lubkojahs us deenestneekem! tee klufo zeessdamī ar rohlahm rahda, zif tahlu winneem ar dahmu laimejees. Pilles kungs mett ar azzim, lai tee ais=eet.

Pebz tam dahma un pilles kungs weeni paschi sahlē palifka. Kungs dahmai klufo tuwojees, nobutsho rohku un fakka:

"Labriht!"

Mehma dahma nedfirb, nejuht, ne-atbild.

Kungs kerrahs dahmai ap faklu un puss kailo kameesi butschodams jo mihligi teiz:

"Labriht!"

Kluffa dahma nenofarbst un nefmaida, ne-atbild.

Kungs nosebastabs lehn'krebslā tā, ka dahmas gihmi warr labbi redseht un tur fchuhpodamees fakla latatu it fmukki faseen, tad fkarbi usfauz:

"Labriht, mifs!"

Scho wahrdū dsirdedama mehma dahma nobih-jusees un lohti brihnedamees waigu us pils funga pagreesch Mutte nerunnaja, bet ar fawu warrenu azzu-spehku ta lubkodamees prassija: "Wai winsch ahrprahtā?"

"Ne-effu wis ahrprahtā, mifs," kungs mugguru pret lehni atspeedsams teiza. Sazziju gluschi prah-tigus wahrdus. Juhs gan to negribbeet tik weegli

*) Par "miladi" fauz Anglu semmē apprezzetu dahmu; neprez-
zetu fauz par "mifs."

Drikkehts un dabbujams pee bilshu- un grahmatus-drikkehtsaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basnijas.

fapraast, bet par to nebrighthohs. Seeweeshi schinni leetā gauschi wahrigi. Un wifs pehdigi tomehr ween'alga, wai Juhs fauz par "mifs" jeb "miladi."

Dahmai azzis atbilde bij laffama: "Mannis nedrihft apwainoht."

"Zeeniga mifs! Iau toreis, kad Juhs ar warru pee lausibas weddu, apnehmatees, ne kad ar manni nerunnah. Bet arri es apsohliju, ka Juhs pee-speedishu ar warru, lai ar manni runnajeet."

"Teesa gan, ka us rupju wihs Juhs apprezzetu. Bil daschu buhtu tadeht Anglu semmē strahpejuhschi, bet kas pee mannis kerfees! Bij brangs seewas-lau-pijums, ko Angli par "rap" fauz. Tomehr ta manna finna, par to dauds neraisejetees. Zauras trihs naftis un deenas aisslehtā farritē pa kruhmeem un grahweem braukt naw fmeekla leeta. Pebz tam tuhla fchaurā tumfchā basnizā, kur ne benku, ne fwehtu bilshu nedabbujahm redseht, tik tschetras fwezzes fahdschā warrejahm sadabhuht, ko us altara eededsinah. Preestera basnizas grahmatai bij tik leels plekkis ka lohga ruhte un luhgshanas grahmatai truhka wirsrafsa un wahka. Tomehr schi weeta mums behgdameem, kas mihlejamees, bij lohti derriga, un warrejahm bes fahdahm waiza-fchanahm salaulatees. Wai naw teesa?"

(Us preefchu wehl.)

Kur tehwsemme?

Tunnis. Waj dsi, Laimin! ifstahsti man: ka warr weenam zilwekam diwi tehwsemmes buht?

Laiminfch. Labprah! bet pirms fakki, kur tu tahdus putnus usgahji, kas diwi ligsdās perrinati.

Tunnis. Pee mums Baltijā. Sinnu daschu, kam nedf tehws, nedf tehwa tehws pahri rohbehahm bijis, kas pats fchē dsimmis un audsis un tomehr Wahzemmi eerauga par fawu tehwsemmi. Tahdam tatschu diwi tehwsemmes.

Laiminfch. Kas tad tur par brihnumeem, waj tad tahdus behrnus ne-effi redsejis, kam wairak tehwu bijuschi.

Tunnis. Nu jaw tu, Laimin, fahz melst: tahdi jaw irr negohdigi behrni.

L.

Sawads lischlis.

Brenzis (ar pirstu draudedams). Swinguli tu effi leels lischlis.

Swingulis (brihnodamees). Waj es?

Brenzis. Nu ja! kad tu nebuhtu lischlis, ka-pehz tu muhsu mahzitaju nosauzi par "zeenigu basnizas-fungu."

Swingulis. Winsch to pelnijis; jo kas mahzitajs buhdams tautu nemahza, bet lepniba uspubtees, fawai draudsei par fungu usmestohs, waj tahds naw basnizas fungs?

L.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.